

RŮZNÉ PODOBY ČESKÉHO BUDDHISMU

Zdeněk Vojtíšek

Duchovní tradice, na jejímž počátku stojí indický mudrc Siddhárta Gautama (asi 564 - asi 484 př. n. l.) zvaný Buddha („probuzený“), se v dějinách prokázala jako velmi dobře přizpůsobivá. Vytvořila v různých částech Asie několik životaschopných větví tím, že navázala na místní mentalitu, tradice a zvyky. Jako hlavní větve buddhismu obvykle rozeznáváme théravádový buddhismus v jihovýchodní Asii, zenový buddhismus, který se z Číny rozšířil především do Japonska a Koreje, a tibetský buddhismus v Tibetu, Mongolsku a okolí.

Není ale asi příliš pravděpodobné, že nějaká nová, svébytná a jednotná větev buddhistické tradice vznikne i na Západě. Do západních nábožensky pluralitních společností buddhismus vstupuje také „pluralitně“ - prostřednictvím řady společenství, která se s věrností své tradici a se specifiky Západu vypořádávají po svém. Psychoterapeut **Jan Honzík** jich pro spolupráci na knize *Jednota v rozmanitosti* získal téměř 30. Je také autorem krátkého přehledového článku, který téma buddhismu v české společnosti v tomto Dingiru uvádí.

Byla by ovšem velká chyba omezovat přítomnost buddhistické tradice u nás na působení jednotlivých buddhistických společenství. Naopak - buddhismus v české společnosti získává množství sympatizantů a plachých stoupenců tím, že poskytuje inspiraci i těm, kdo společenství nevyhledávají, naku nepovažují za důležitou a slibují si především praktický užitek. Nabízí jim především návod pro práci s myslí. Nejde ovšem jen o mentální cvičení, ale i o seriózní obohacení západních psychoterapeutických metod, jak ve svém článku prokazuje psycholog a psychoterapeut **Jan Benda**. Podobně velmi konkrétní a praktický dopad může mít inspirace etikou buddhismu. Do tohoto čísla Dingiru o tom píše **Jan Burian**. Pro dlouhodobou, intenzivní a koncentrovanou praxi jsou ale společenství a nauka, která je v něm uchovávána, důležité, možná dokonce nezbytné. Absolventka religionistiky **Eva Madarászová** seznamuje čtenáře s jedním typem praxe, obvyklým ve společenstvích tibetského buddhismu. Přípravná praxe ngöndro je typická i pro největší společenství tibetského buddhismu u nás, Buddhismus Diamantové cesty. O tomto společenství, k němuž se při loňském sčítání lidí přihlásilo již téměř tři a půl tisíce lidí, v Dingiru informujeme průběžně, a proto jsme mu tentokrát samostatné místo nevěnovali. Z množství námětů, které se k tématu buddhismu v české společnosti nabízejí, jsme raději zvolili uchovávaní tradic (především buddhistických) mezi těmi obyvateli České republiky, kteří mají vietnamské kořeny. Píše o něm studentka antropologie **Barbora Jirková**.

Rozdíl mezi buddhismem, žitým naplno pod vlivem jedné nauky, jedné praxe a jednoho společenství, a buddhismem, který je „přidanou hodnotou“ k západnímu způsobu života, do určité míry ukazují rozhovory v tomto časopise. První je veden s théravádovým mnichem **Ashinem Ottamou**, druhý s nakladatelem **Lumírem Kolíbalem**. K „buddhistickému“ tématu prvního Dingiru v jeho 15. ročníku se přimykají i dvě recenze.

OBSAH

Prezident otevřeného horizontu (*Adam Borzić*)2

Z domova

České náboženské trendy (*Ivan O. Štampach*)4

Zahraničí

Koniec maďarského sna (*Lucia Grešková*)7

Téma

Buddhismus v české společnosti (*Jan Honzík*)10

Buddhismus a psychoterapie (*Jan Benda*)12

Buddhistická etika v praxi (*Jan Burian*)14

Ngöndro a česká vadžrajána (*Eva Madarászová*)17

Spiritualita vietnamců u nás (*Barbora Jirková*)19

Rozhovor s Ashinem Ottamou

Umění se nenarodit (*Zdeněk Vojtíšek*)22

Rozhovor s Lumírem Kolíbalem

O dharmě a Gaie (*Zdeněk Vojtíšek*)24

Info-servis

.....26

Události

Sílící protiislámské nálady v České republice28
(*Bronislav Ostřanský*)

Mezináboženská chanuka u rabína (*Pavel Hošek*)29

Evangelíci podporují Evropskou unii29
(*Zdeněk Vojtíšek*)

Ideální org v Hamburku (*Pavel Dušek*)29

Recenze

Rozmanitost buddhismu u nás (*Nora Melniková*)30

Svoboda v exilu (*Petr Kalač*)30

Jiný obraz české muslimské komunity31
(*Miroslav Mareš*)

Co všechno se o islámu (ne)dočtete32
(*Zuzana Kudláčková*)

Slovník církevního práva (*Lucia Grešková*)32

Rejstřík 14. ročníku

.....33

Vzpomínky

Duchovnost za železnou oponou (*Vlastimil Marek*) ...34

Doc. PhDr. **Zdeněk Vojtíšek**, Th. D., (*1963) je vedoucím katedry religionistiky na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a šéfredaktorem časopisu Dingir.

Omluva

V minulém čísle Dingiru jsme na druhé straně obálky otiskli fotografii centra „Maják“ společenství Avenna v obci Ptýč na Rokycansku. Informace o autorovi fotografie - **Petru Jedinákovi** - z popisku ovšem vypadla. Omlouváme se za to jemu i čtenářům.